

Blok 3C

Værktøjer og værktøjskasser i førsteårsundervisning

Programtekst

Projekt "Et bedre første år på KU" tilbyder "værktøjer" til førsteårsundervisning. På workshoppen eksemplificerer og diskuterer vi udformningen og brugen af universitetspædagogiske "værktøjskasser".

Abstract

Projekt "Et bedre første år på KU", Lotte Rienecker, Pernille Gøtz, Julie Marie Isager, Christina Juul Jensen, Lotte Sjøstedt, Lars Ulriksen, KU.

Københavns Universitet har sat fokus på de studerendes første år gennem det tværfakultære udviklingsprojekt "Et bedre første år på KU", 2015-2017.

Pædagogiske udfordringer i førsteårsundervisning er blandt andet knyttet til de studerendes forudsætninger, forventninger og forskelligheder, til det at skabe og kommunikere sammenhæng i og imellem uddannelseselementer, til engagement og deltagelse, og til faglig, akademisk og social integration, feedback, gennemførelse og frafald (Ulriksen m.fl. 2014, 2011 og Kift (2010)). Udviklingsprojektet "Et bedre første år på KU" har i 2016 fokus på engagerede førsteårsunderviseres og studielederes arbejde med at udvikle egne aktiviteter. Den grundlæggende idé er at den enkelte underviser selv formulerer et udviklingsprojekt som giver mening i forhold til underviserens egen praksis, og de pædagogiske udfordringer hun/han møder der. Det omfatter udvikling af underviseres førsteårskurser, men også f.eks. studielederes samtaler med frafaldstruede. Projektet har dermed fokus på praksisnær pædagogisk kompetenceudvikling som foregår over længere tid, individuelt eller i samarbejde med kolleger. Projektet støtter underviserne i deres selvdefinerede undervisningsudviklingsforløb bl.a. gennem løbende at udvikle og tilpasse "værktøjskasser" med konkrete greb, ideer og eksempler, både til førsteårsaktiviteter, men også til undervisningsudvikling i bredere forstand.

En pædagogisk "værktøjskasse" til universitetsundervisning (eng. toolkit eller toolbox) består typisk af skemaer og modeller, korte best practice eksempler, idé- og spørgelister, tjeklister, skabeloner, instruktioner, it-understøttede læringsaktiviteter, videoer og -software. En "værktøjskasse" indeholder et begrænset sæt af konkrete ideer og elementer og er handleorienteret. "Værktøjskasser" rummer således mulighed for at give underviserne ideer og materialer som de umiddelbart kan bruge i deres egen sammenhæng. Samtidig rummer de også en risiko for at disse "værktøjer" ikke fungerer efter hensigten, fordi de refleksioner og principper som ligger bag værktøjet, ikke bliver formidlet – en risiko for "hands on – minds off". Mange udviklingsprojekter sigter mod at udvikle "værktøjskasser", men vi oplever et behov for en mere præcis forståelse af hvad det vil sige, og hvad det er meningsfuldt at lægge i dem.

I workshoppen vil vi præsentere eksempler på hvordan de aktiviteter, vi gennemfører med underviserne, omformes til håndgribelige værktøjer. Vi vil give eksempler på forskellige "værktøjer" og "værktøjskasser"

med udgangspunkt i førsteårsprojektet, og på baggrund af eksempler på førsteårspædagogiske og evt. andre universitetspædagogiske "værktøjskasser", vil vi i grupper og plenum diskutere:

- Hvordan kan man udforme pædagogiske "værktøjer" og "værktøjskasser", så de kan være til hjælp for undervisere og sådan at disse værktøjer anvendes reflekteret og begrundet?

Workshoppen retter sig både mod brugere og udviklere af pædagogiske "værktøjer" og tilhørende "kasser", og mod interesserede i førsteårsundervisning.

Oplægsholdere

Lotte Rienecker, Pernille Gøtz, Christina Juul Jensen, Lars Ulriksen og Lotte Sjøstedt